

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

6 Şubat 2023 depremlerinin ardından üç yıl geçti. Geçen süre içerisinde depremlerde can kayıplarının artmasında ihmali olan kişilerin adalet önünde yargılanması ve gerekli cezaları alması sağlanamamış, bununla birlikte depremzede yurttaşların barınma, sağlık, iş, ekonomik sorunları gibi sorunlara yeterli çözüm üretilmemiştir. Depremün üçüncü yılında can kaybının artmasında sorumluluğu olan kişi ve kurumların detaylı araştırılması, depremzedelerin sorunları ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin ortaya konulması amacıyla Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz. 06.02.2026

Dilan KUNTAYAN
Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler, 11 ili kapsayan geniş bir coğrafyada yıkıma yol açmış, 53 bin 725 kişi hayatını kaybederken 107 bin 213 kişi yaralanmıştır. Aradan üç yıl geçmesine rağmen, iktidarın yönetimindeki afet politikalarının eksiklikleri nedeniyle depremzedeler barınma, ekonomik güvence, eğitim ve sağlık gibi temel haklardan mahrum kalmaktadır. Resmî açıklamalara göre, deprem bölgesinde 36.932 bina deprem anında yıkılmıştır. Bu kapsamda, kalıcı konutların inşası için planlamalar yapılmış ve TOKİ aracılığıyla kentlerde 200 bin, kırsal alanlarda ise 70 bin konutun inşa edilmesi hedeflenmiştir. Ancak, 2026 yılı itibari ile bu hedef tamamlanamamıştır. Ayrıca, yeni yapıların deprem yönetmeliklerine uygunluğu ve denetim süreçlerinin etkinliği konusunda da endişeler bulunmaktadır. Birçok yerde teslim edilen TOKİ'lerde, su sızması, rutubet, elektrik ve doğalgaz gibi hizmetlere erişim sorunu yaşanmakta, konut sahipleri şimdiden teslim edilen evlerde yaşamının çok zor olduğunu iletmektedir.

6 Şubat depremlerinde 650 bin konutu bir yılda teslim edeceğini ifade eden iktidar 455 bin kalıcı konutu ancak üçüncü yılın sonunda vermiştir.

İmar planlarının bilimsel ve teknik temellere dayanması gerekirken, bölgede yine denetimsiz ve rant odaklı yapılaşma öne çıkmaktadır. Depremzedelerin konut ve altyapı taleplerinden çok, yüksek maliyetli prestij projelerine odaklanması, iktidarın önceliklerini bir kez daha ortaya koymaktadır. Deprem bölgelerindeki konut inşaları planlandığı gibi ilerlememekte ve inşa edilen yapıların bazılarının denetimsiz şekilde yüklenici firmalara teslim edilmesi, halkın gelecekte yeni felaketlerle karşı karşıya kalma ihtimalini artırmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın yayımladığı 2026 raporu, deprem bölgesinde üç yıl geçmesine rağmen işsizlik, düşük gelir ve barınma sorunlarının sürdüğünü ortaya koymaktadır. Rapora göre 360 binden fazla yurttaş hâlâ konteynerlerde yaşarken, işsizlik oranları Türkiye ortalamasının üzerinde seyretmektedir. Raporda "aktif kullanılan konteyner sayısı" başlıklı tabloda yer alan bilgilere göre; 26 Ocak 2026 tarihi itibarıyla toplam 360 bin 455 kişi konteynerlerde barınmaya devam ediyor. Kentlerde 223 bin 72, kırsalda ise 137 bin 383 kişi konteynerlerde yaşıyor. Kentlerde 70 bin 182, kırsalda da 56 bin 401 konteyner bulunuyor. Konteyner kent sayısı da 242.

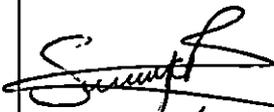
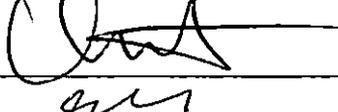
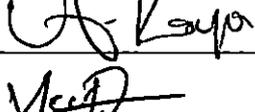
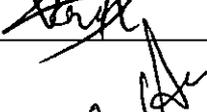
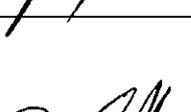
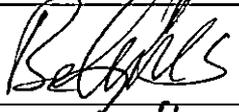
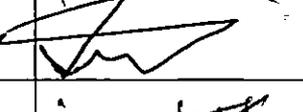
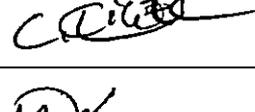
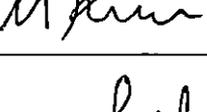
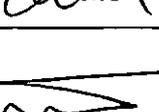
Konteynerlerde yaşayanların en fazla olduğu yer 156 bin 973 kişi ile Hatay. Malatya'da 67 bin 664, Kahramanmaraş'ta 55 bin 264 kişi konteynerlerde barınıyor. Adana'da 609, Adıyaman'da 42 bin 456, Diyarbakır'da bin 305, Elazığ'da 6 bin 23, Gaziantep'te 21 bin 985, Kilis'te bin 889, Osmaniye'de 3 bin 223, Şanlıurfa'da da 3 bin 84 kişi konteynerlerde yaşamaya devam etmektedir.

6 Şubat depremlerinden sonra göç etmek zorunda kalan yurttaşların sorunlarına da çözüm bulunmamıştır. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Göç Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin Durum Değerlendirme Raporu'na göre depremden etkilenen illerde kayıtlı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının sayısı 14 milyon 13 bin 196, bu da oransal olarak Türkiye nüfusunun yüzde 16,43'üne tekabül etmektedir. Üniversitenin raporuna göre depremden sonraki 21'inci günde bölgeden tahliye edilen insan sayısı 528 bin olup, 1 Mart tarihinde ise bu sayı 811 bini geçmiştir. Depremi ilk haftasında 2,2 milyon kişinin bölgeden ayrıldığını aktaran rapor, 1 Mart tarihinde bu sayının 3,3 milyon olarak güncellendiğini bildirmektedir. Göç etmek zorunda kalan depremzedelerin iş, barınma, psikolojik ve ekonomik desteğe erişim gibi hizmetlere erişimi hala tam anlamıyla sağlanamamış, bu konuda yaşanan şikayetler kamuoyuna sıkça yansımıştır.

Hâlâ bulunamayan cenazeler ve kimliksiz mezarlar, deprem bölgesinin en büyük gerçeklerinden biri olarak durmaktadır. Geride kalan üç yılda, açılan deprem davalarında

birçok sanığa “iyi hâl indirimi” uygulanmış ve bazı sanıklar beraat etmiştir. Depremde yakınlarını kaybeden aileler ise adalet arayışlarını hâlâ sürdürmekte, bir yandan depremin yaralarını sarmaya çalışırken diğer yandan cezasızlık ve adil olmayan yargılamalarla mücadele etmektedir.

Depremi üzerinden 3 yıl geçmesine rağmen en temel ihtiyaçların dahi karşılanamaması, yurttaşların konteynerlerde yaşamaya devam etmesi, teslim edilen evlerin sağlam olmaması, göç etmek zorunda kalan yurttaşların yaşadığı sorunlar ve hala adalet arayan depremzedeler en önemli toplumsal sorunlardan biridir. Bütün bu sorunların kapsamlı bir şekilde araştırılması ve çözüm politikalarının bulunması amacıyla Mecliste araştırma komisyonu kurulmasını arz ederim.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DIYARBAKIR	
4			
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DIYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DIYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DIYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	